

עירובין דף ד

אמת כלאים	אמת סוכה ואמת מבוי		אביי
באמה בת ששה	באמה בת חמשה		
לקרחת הכרם ולמחול הכרם	לגובהו ולפירצת מבוי	לגובהו ולדופן עקומה	למאי הלכתא
והא איכא רצופים בארבע אמות דלקולא	והא איכא משך מבוי/סוכה בארבע אמות דלקולא		קושי
כרבנן, דאמרי הוי כרם.	כרבנן, דאמרי אפילו אינה מחזקת אלא ראשו ורובו ושולחנו	כמאן דאמר בארבעה טפחים	תירוץ 1
לעולם רבי שמעון, ורוב אמות קאמר	בארבע אמות, ורוב אמות קאמר		תירוץ 2
כל אמות באמה בת ששה			רבא משמיה דרב נחמן
הללו שוחקות		הללו עצבות	

קושי: מיתיבי: **כל אמות שאמרו חכמים באמה בת ששה, ובלבד שלא יהו מכוונות.**

בשלמא לרבא - כי היכי דליהויין
הללו שוחקות והללו עצבות.
אלא לאביי קשיא!

תירוץ: אמר לך אביי: אימא **אמת כלאים באמה בת ששה.**

קושי: והא מדקתני סיפא רבן שמעון בן גמליאל אומר: **כל אמות שאמרו חכמים בכלאים באמה בת ששה, ובלבד שלא יהו מצומצמות** מכלל דתנא קמא כל אמות קאמר!
תירוץ: אמר לך אביי: ולאו מי איכא רבן שמעון בן גמליאל דקאי כוותי? אנא דאמרי כרבן שמעון בן גמליאל.

רבא	אביי	
כלאים מבוי וסוכה=אמה בת 6	כלאים מבוי וסוכה =אמה בת 6	תנא קמא
כלאים=שוחקות מבוי וסוכה=עצבות	כלאים=אמה בת 6 סוכה ומבוי=אמה בת 5	רשב"ג

קושי: ולימא **אמת כלאים לא יצמצם,**

"באמה בת ששה" למעוטי מאי?

לאו למעוטי אמת סוכה ואמת מבוי?

תירוץ: לא, למעוטי אמה יסוד ואמה טובב.

דכתיב **ואלה נקודת המזבח כאמות אמה ואמה** (למזבח, אמה=אמה וטפח 5+1)

וחיק האמה ואמה רחב ואכזרה אל שפתה סביב צרת האמה וזה זכ המזבח.

(לשאר, אמה=אמה רגילה - בת 5)

חיק האמה - זה יסוד, ואמה רחב - זה טובב, וגבולה אל שפתה סביב - אלו הקרנות, וזה גב המזבח - זה מזבח הזהב.

אמר רבי חייא בר אשי אמר רב: שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה מסיני.

שיעורין

קושי: דאורייתא הוא! דכתיב **ארץ חטה ושעורה** וגו' ואמר רב חנן: כל הפסוק הזה לשיעורין נאמר.

חטה - דתנן: הנכנס לבית המנוגע וכליו על כתפיו וסנדליו וטבעותיו בידיו - הוא והן תמאין מיד; היה לבוש כליו, וסנדליו ברגליו, וטבעותיו באצבעותיו - הוא תמא מיד, והן טהורין עד שישהא בכדי אכילת פרס, פת חטין ולא פת שעורין, מיסב ואוכלן בלפתן.

שעורה - דתנן: עצם כשעורה מטמא במגע ובמשא, ואינו מטמא באהל.

זפו - כדי רביעית יין לנזיר.

תאנה - כגרוגרת להוצאת שבת.

רמון - כדתנן: כל כלי בעלי בתים שיעורין כרמונים.

ארץ זית שמן - אמר רבי יוסי ברבי חנינא: ארץ שכל שיעוריה כזיתים.

קושי: כל שיעוריה סלקא דעתך? והא איכא הנך דאמרן!

תירוץ: אלא: ארץ שרוב שיעוריה כזיתים.

קבץ - ככותבת הגסה ביום הכפורים.

תירוץ: ותיסברא, שיעורין מיכתב כתיבי? אלא: הלכתא נינהו, ואסמכינהו רבנן אקראי.

חציצין

קושי: דאורייתא נינהו! דכתיב (ויקרא טו) **ורחץ את כף כהן** - שלא יהא דבר חוצץ בין בשרו למים. **כהן** - במי מקוה, **כף כהן** - מים שכל גופו עולה בהן. וכמה הן - אמה על אמה ברום שלש אמות. ושיערו חכמים מי מקוה ארבעים סאה.

אפשרות 2 להבנת חציצין: כי איצטריך הילכתא - לשערו, וכדרבה בר רב הונא. דאמר רבה בר רב הונא: נימא אחת קשורה - חוצצת, שלש - אינן חוצצות, שתים - איני יודע.

קושי: שערו נמי דאורייתא הוא, דתנניא: **ורחץ את כף כהן** - את הטפל לבשרו, וזהו שער!

אפשרות 3 להבנת חציצין: כי אתאי הילכתא - לרובו ולמיעוטו, ולמקפיד ולשאין מקפיד, וכדרבי יצחק. דאמר רבי יצחק: דבר תורה, רובו ומקפיד עליו - חוצץ, ושאינו מקפיד עליו - אינו חוצץ. וגזרו על רובו שאינו מקפיד משום רובו המקפיד, ועל מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד. - וליגזור נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו המקפיד, אי נמי משום רובו שאינו מקפיד! היא גופה גזירה, ואנן ניקום וניגזור גזירה לגזירה?

מחיצות

קושי: דאורייתא נינהו, דאמר מר: **ארוץ תשעה. וכפורת טפה** - הרי כאן עשרה!

תירוץ: לא צריכא, לרבי יהודה, דאמר: **אמת בנין באמה בת ששה, אמת כלים באמה בת חמשה**. קושי: ולרבי מאיר, דאמר: **כל האמות היו בבינוניות**, מאי איכא למימר?

אפשרות אחרת להבנת מחיצות לפי ר' מאיר: לרבי מאיר, כי אתאי הילכתא - לגוד וללבוד ולדופן עקומה.